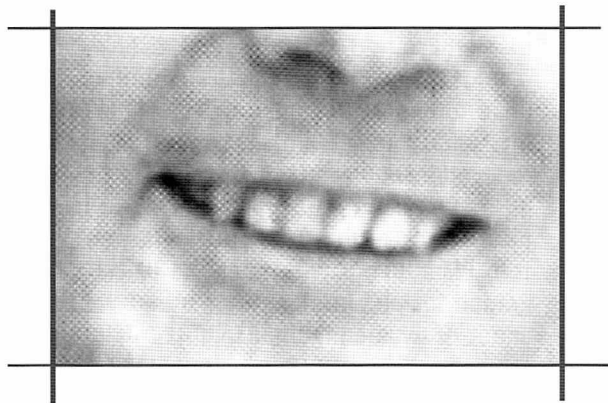

En franskmand rydder op i Danmark:

Hvem knuste **spejlet?**

Af Jakob Kristensen
og Nils Krøyer

Der var engang, hvor det var en almindelig forestilling at videnskaben skulle være objektiv og værdifri. Pænt fremlægge sine forskningsresultater og lade det være op til offentligheden/politikerne om at stå for de samfundsmæssige prioriteringer og beslutninger.

Disse idealer synes at have ligget Dominique Bouchet, professor ved Odense Universitet, fjernt. Som få har han via medierne politiseret sine spinkle forskningsresultater fra en undersøgelse i 1999 over utilpassede unge i Odense.

Lige netop denne dynamik, forskerens selvfremstilling i medierne på baggrund af sin videnskabelige position, fik to RUC-studerende den gode ide at se nærmere på. I en nærgående tekstanalyse af professor Bouchet's fremtræden i DR-TV's interview-program "Profilen", konkluderer Jakob Kristensen og Nils Krøyer, at den sociologiske undersøgelses videnskabelige diskurs om ikke går op i røg, så dog forsvinder i mediediskursen. Især når forskerens personlige profil er som Bouchets: en professor som ifølge forfatterne gør det til en dyd "at skrive uden handsker", med efterfølgende U-nuanceringer til følge. En forsker som kun alt for villigt føjer sin universitære autoritet ind i TV-mediets seertalslogik ved at tale i et populært sprog og gøre sig til talsmand for enkle, handlekraftige løsninger. Bouchet anvender ord, der gør sig godt i massemedierne: "tabere", "araberdrenge" og "hjernedøde" er gode kioskbaskere. En artikel om betydningen af den diskursive/"videnskabelige" praksis på den sociale praksis, en artikel om en forskers brug af TV's crime time til en politisering/polarisering af forholdet mellem samfund og utilpassede udanske unge.

I 1997 bestilte Odense Kommune en undersøgelse af et boligkvarters specielle problemer med to bestemte grupper af unges adfærd. Undersøgelsen, som navngav de to grupper hhv. "araberdrengene" og "tøserne", var defineret som et "metodeudviklingsprojekt" og finansieret af Socialministeriet som et led i ministeriets såkaldte DASK-program (Drop Aftagten, Skab Kontakten). Odense Kommune hyrede en lokal professor fra Odense Universitet, Dominique Bouchet, som kommunen var fortrolig med fra tidligere samarbejder. Man ønskede via undersøgelsen at få svar på:

1. "hvordan det kunne være, at de unge til trods for den store indsats fra de sociale myndigheders side, ikke engang syntes at have registreret at man ville hjælpe dem"
2. "de forskelle, der kunne være mellem to grupper af unge"
3. "hvordan man kunne komme disse unge i møde på en mere konstruktiv måde"
4. "om noget kunne gøres anderledes for at sikre en bedre integration af de unge" (Bouchet 99, s.10)

Reaktionerne

I juli 1999 udkom rapporten under titlen "Det Knuste Spejl". Rapporten fik en enorm medieomtale. Således stod det bl.a. at læse i Politiken den 4. juli under overskriften "Forældret indsats over for unge":

"Ikke noget med at sende dem op i de norske fjelde for at isolere dem og underholde dem for millioner af kroner. Man skal mere konsekvent gå tæt på dem og holde fast i dem og sige: "det her, det tillader vi ikke".

Ikke mindst udtalelser om konsekvenspædagogiske indgreb, at sætte grænser, at sætte ind NU etc., vandt over sommeren genklang i journalisternes ører. Således konstaterede Bouchet, som gæst i DR-TV's "Profilen" d.6. juli, at der bliver gjort meget, men at de mange tiltag ikke virker. Og at det er på tide at der tænkes nyt og anderledes og tages et grundlæggende opgør med den herskende behandlingsideologi, som Bouchet qua dens blødsødenhed betegnede "bamseideologien". En politiker, et medlem af Fremskridtspartiet (Kjeld Flarup Christensen) tog straks rappor-

ten til indtægt og replicerede, at nu måtte der mere politi på gaden. Efter flere voldelige episoder i Vollsmose, i øvrigt flittigt TV-transmitteret og ofte omtalt i aviserne, begyndte politiet i Odense at klage over, at de ikke kunne kontrollere begivenhederne i området, og pludselig havde rejseholdet sendt 20 mand til undsætning. Der blev afholdt en høring i kommunen med deltagelse af blandt andre justitsminister Frank Jensen. TV-Avisen sendte direkte, afbrudt af arkivklip ('on-location') fra Vollsmose, interviews med 'manden på gaden', skoleledere og socialarbejdere.

I Folketinget fremlagde Poul Nyrup Rasmussen i sin åbningstale omkring indvandrersproblematikken løsningsforslag, der lå tæt op ad Bouchets. Ikke med direkte henvisning til Bouchets løsninger, men man tænkte nu sit... I en del år har der været øget interesse for indvandrerspørgsmål – især de der tager sig godt ud i medierne. Der var den lange "sag" om indvandrerbander på Nørrebro – især Blågårdsgadekvarteret, mens foråret og sommeren 1999 var præget af medieopmærksomhed omkring Vollsmose. I en kort periode var det et område i Korsør, man hørte mest om. Blågårdsgade-episoderne blev dysset ned – nu dysses Vollsmose måske ned. Men så har vi da heldigvis Korsør.

Motivation

Incitamentet til at foretage den følgende "nærlæsning" af professor Bouchets formidling af sin forskningsrapport i DR-TV's "Profilen", er noget så uvidenskabeligt som følelser. En forskrækkelse over de meget hårde udtalelser om unge med anden etnisk baggrund som vi stadig oftere skal lægge ører til, dels i medierne, men også i den daglige omgangskreds. Disse udtalelser tager udgangspunkt i nogle positioner der peger mod øget institutionel magtudøvelse, bl.a. i form af strengere straffe og opprioritering af tvangsbehandling.

Tidligere har der været en dagsorden i vores samfund, der går ud på at man tager hensyn til og hjælper mennesker som har det svært, ved at prøve at sætte sig ind i de forhold der gør at de har det svært. Og så derfra prøve at ændre disse forhold (hvilket også var DASK-programmets filosofi). Denne dagsorden har ændret sig til en konsensus om at de mennesker som har det svært, selv

er skyld i det, og derfor ikke har krav på hjælp og forståelse fra de positioner i samfundsstrukturen som ikke har det så svært. En sådan indstilling giver grobund for en bekymring for, hvilket samfund vi risikerer at skabe, hvis vi konstruerer permanent socialt ekskluderede samfundsgrupper i såvel den diskursive som den sociale praksis, for derefter at straffe disse grupper hårdt, når de brokker sig over at være sat udenfor. Uden at øve os i at forstå og forklare hvordan disse grupper er konstruerede som socialt ekskluderede subkulturer.

For at indkredse den sociale praksis som artiklen har baggrund i, tages der udgangspunkt i problemet med de kriminelle unge i Vollsmose. I forhold til at stille et spørgsmål der beskæftiger sig med en social praksis, der drejer sig om kriminelle unge, analyserer vi tv-udsendelsen "Profilen", hvor en del af disse unge betegnes som "araberdrengene". Denne metafor er med til at strukturere forestillingen om de kriminelle unge der er tale om i den konkrete diskursive praksis. Ordet 'araber' kalder på en national diskurs. De discipliner der beskæftiger sig med national diskurs er fx. antropologi og geografi. "Araberdrengene" bliver desuden beskrevet som kriminelle. Kriminalitet er en social praksis der kalder på en juridisk disciplin. Disse discipliner er således med til at konstituere problemfeltet af modstridende rationaler og er også "i spil" når professor Bouchet formidler sine videnskabelige resultater i DR-profilen.

I en intertekstuel kæde kan man betragte "DR-profilen" som værende rapporten 'Det knuste spejl' i en ny udformning. Når man betragter interviewet som en del af en intertekstuel kæde, vil analysen af "DR-profilen" samtidig fungere som en receptionsanalyse af 'Det knuste spejl'. "DR-profilen" er et interview der bygger på 'Det knuste spejl', og Bouchet fortæller i interviewet hvad rapporten drejer sig om. Interessant i denne intertekstuelle kæde er, hvilke italesættelser fra rapporten der også findes i interviewet, og hvilke der ikke gør (herunder ideologiske diskurser).

Vores artikel lokaliserer en intertekstuel kæde i debatten, der tager udgangspunkt i det sociale fænomen med kriminelle unge i Vollsmose. Det første led i kæden er selve rapporten. Dette led springes imidlertid over i denne sammenhæng, som først og fremmest

fokuserer på spredningen og modtagelsen af rapporten – en receptionsanalyse.

Den første tekst i kæden er derfor TV-udsendelsen "Profilen" d. 6/7-99, hvor Bouchet bliver interviewet om sin rapport. En transkribering af interviewet betragtes således som tekst. Ovenikøbet som den af flere tekster i den intertekstuelle kæde, som har den største grad af manifest intertekstualitet i forhold til Dominique Bouchet og rapporten. Det er derfor velbegrunderet at lade den komme først i rækken af analyser i en intertekstuel kæde.

Af pladshensyn medinddrages de følgende led i kæden ikke i nærværende artikel. De efterfølgende led repræsenteres bl.a. af tekster med videnskabskritiske tematikker, kritiske anmeldelser mv. Disse tekster er stadig manifest intertekstuelle i forhold til 'Det knuste spejl', idet de retter deres kritik direkte mod Bouchet's videnskabelige arbejde.

DR-profilen 06-07-99

DR-Profilen er et TV-program som er placeret lige efter, og i forbindelse med, TV-Avisen klokken 21.00 hver tirsdag. Den kommunikative begivenhed i programmet hører til TV-interviewgenren. Set som diskursiv praksis er programmet for det første et led i en intertekstuel kæde, hvor Bouchet fremlægger dele af analysen og konklusionerne fra 'Det knuste spejl' i TV-mediet. For det andet er det en receptionsundersøgelse, hvor interviewerens spørgsmål fungerer som eksempler på, hvad hun og programmets andre producere har fundet værdt at beskæftige sig med i 'Det knuste spejl'.

Som navnet på programmet antyder, er der tale om et interview, hvor den interviewede person, i dette tilfælde Dominique Bouchet, præsenteres som en profil. Bouchets identitet bliver således sat op i front. I en analyse af den diskursive praksis er det sociale fænomen således ikke kun, at der er problemer med unge kriminelle i Vollsmose, men også at det er Dominique Bouchet der analyserer det sociale fænomen, at der er problemer med unge kriminelle i Vollsmose.

TV-interviewet, som det fremstår i "Profilen", ligner på overfladen det videnskabelige kvalitative interview. Således ser det ud til at forskeren får frie tøjler til at fortælle sin historie – Bouchet har meget taletid og bliver kun

sjældent afbrudt af interviewereren. TV-interviewet adskiller sig imidlertid fra det videnskabelige kvalitative interview. I det videnskabelige interview er rationalet primært at generere ny viden om sociale forhold. I TV-interviewet gør dette sig også gældende, men derudover er formålet også at opnå høje seertal. Når Bouchet får så meget taletid som han gør, er det blandt andet fordi det han siger kan trække mange seere. De steder i interviewet hvor interviewereren afbryder Bouchet for at få ham til at tale om noget andet, er de steder hvor han taler om emner der ikke tiltrækker seere.

‘Det knuste spejl’ bliver betragtet som en videnskabelig undersøgelse af et konkret socialt fænomen. Den diskursive praksis finder sted i en mediediskursorden iblandet en videnskabelig diskurs. I mediediskursordenen indgår der en forbrugerdiskurs i form af jagten på større seertal. Danmarks Radio promoverer sig selv, og bliver promoveret i forhold til seerne gennem Bouchet. Ved at konstruere et interview med en professor om et tema, som har offentlighedens bevågenhed, opnår DR både at trække seere til og at give deres program et lødigt præg. Den diskursive praksis får derved den indflydelse på den sociale praksis at videnskabsmænd, udover at være videnskabsmænd, også er varer der kan forbruges.

Interdiskursiviteten mellem medie og videnskab i den diskursive praksis får nogle konsekvenser for den sociale praksis. En af konsekvenserne kan være at videnskaben bliver blot og bar afspejling af den offentlige mening i stedet for en kritik af samme. Det kan ske fordi promoveringsdiskursen i medierne fordrer høje seertal. Konsekvensen for videnskaben bliver dermed at den for at tækkes den offentlige mening er nødt til at referere til laveste fællesnævner for at kunne sælge varen til flest muligt. Når Bouchet kan trække seere til, er det primært af to årsager: For det første fordi genstanden for hans analyse er højaktuel og i forvejen har stor mediebevågenhed. For det andet fordi hans konklusion, at de unge kriminelle skal anses som værende tabt, åbner døren for de nemme løsninger. Nemme løsninger er populære og kan trække seere. De to årsager påvirker yderligere hinanden i et dialektisk samspil, derved at den store mediebevågenhed både konstitue-

rer og er konstitueret af konklusioner, der peger mod nemme løsninger.

Konsekvensen for den sociale praksis bliver herved at nemme løsninger på sociale problemer legitimeres på videnskabeligt plan. For at modvirke TV-mediets tendens til at lancere nemme løsninger, opfordrer Pierre Bourdieu i sin bog ‘Om TV’ personer som stiller op til interview i TV til at stille sig selv de samme spørgsmål som programtilrettelæggerne og seerne stiller til et TV-interview. Disse er: “Har han noget at sige? Er betingelserne tilstede for at han kan sige det? Fortjener det han siger, at blive sagt på dette sted? Med andre ord: hvad skal han der?” (Bourdieu 96, s.14).

Bourdieu's pointe er, at den som stiller op til et interview kan forberede sig på mediets manipulerende effekt og imødegå denne, ved at stille sig ovenstående spørgsmål. Enten ved at sige nej til invitationen eller være opmærksom på og handle efter sin viden om at medierne på forhånd ved hvad de vil have en til at sige.

I tiden op til interviewet har der i medierne været meget fokus på grupper af unge andengenerationsindvandrere. Disse grupper har på deres side gjort sig bemærket på en voldelig og kriminel måde. En af Bouchets pointer i rapporten er, at medierne er med til at optrappe disse gruppers voldelige adfærd ved at skildre den på en sensationel måde. Herved opstår en situation, hvor medierne tiltrækkes af sensationen forbundet med de unges kriminelle adfærd, fordi den trækker seere. De unge på deres side, kan føle sig identitetsmæssigt styrket ved at se sig selv i medierne, og foranlediges derigennem til en yderligere optrapning af deres aggressive adfærd.

Bouchet er altså bevidst om at mediernes behandling af problemet kan have nogle negative konsekvenser. Alligevel vælger han at stille op i medierne gang på gang i form af artikler, kronikker og interviews.

I den følgende analyse gives et bud på, hvordan den diskursive praksis, i form af Bouchets møde med TV-mediet, kan influere på social praksis.

Den interaktionelle kontrol i interviewet besiddes indledningsvis af interviewereren. Hun sætter dagsordenen med sit indledende spørgsmål. Man kan imidlertid diskutere om

unge kan bures inde

CHOKERENDE RAPPORT

Belastede unge skal tvangsopdrag

Unge u
række

Fejlslagen politik over for unge

Af Pia Kjærsgaard
MF, formand for Dansk
Folkeparti

Det har vakt voldsomt
øre, at en gruppe piger
og drenge i Odense med
udenlandsk baggrund er
så skadede af deres opvækst, at det
næsten vil være umuligt at få dem ud af
kriminalitet.

Denne konklusion er den højt respek-
terede franske sociolog Dominique Bou-
chets kommet til i rapporten »Det knuste
pejl«, som Odense kommune har bestilt.

ulig professor

Araber-drenge

Araber-drengene består af en håndfuld
10 og en flok omkring dem på 30-40 år,
inddelt i bander.

Piger på 1

prostituere

Chok-
rapport om
Odenses
fortabte
unge
er løsningen

AND

MANDAG 5. JULI

ODENSE

De

lu

hun beholder denne kontrol gennem hele interviewet. Intervieweren prøver således flere steder at afbryde Bouchets taleture men det lykkes dog sjældent. Bouchet, på den

anden side, er meget dygtig til at beholde sine taleture, for eksempel ved uopfordret at skifte emne inde midt i en tur, uden at holde pause. Alt hvad Bouchet siger relaterer således ikke kun til interviewerens spørgsmål, men ligeså meget til hvad han selv finder vigtigt. Bouchets radikale ide til at foran-

den fo
ddede

gene

erne på
drenge

2 år
r sig

MUNE VIL OPDRAGE MED TVANG

unge tabere sk
ket institution

I medierne raser en bitter
strid med "den
videnskabelige
voldtægtsmand",
professor Dominique
Bouchet, og
"social-stalinisten"
professor Flemming
Balvig på hver sin side af
fronten. Tonen er
usædvanlig barsk, men
skældsordene dækker
over en vigtig debat. Den
handler både om det
sociale systems fallit i
forholdet til unge
kriminelle indvandrere –
og om samfundsforskeres
pligt til at blande sig i
politik.

SØNDAG 4. JULI 1999 B/T

44 30

INDLAND

Intervieweren indleder med at præsentere Bouchet som professor i sociologi. Denne præsentation følges op af en skitsering af rapportens problemfelt, at der i Odense findes to grupper af skadede unge, der ikke er i stand til at tage imod hjælp fra behandlersystemet, trods behandlersystemets gode intentioner. Det billede bliver af intervieweren betegnet som skræmmende.

Under denne korte introduktion er kameraet rettet mod intervieweren, som ser direkte ind i linsen. Herefter zoomer kameraet ud, og både Bouchet og intervieweren ses i billedet som en situativ synkronitet. Hele interviewet vises i naturligt perspektiv, og efter den indledende situative synkronitet foregår resten af interviewet i kommunikativ synkronitet. Således er kameraet drejet mod Bouchet i form af et *point of view* skud hen over skuldrene på intervieweren, når Bouchet taler, og omvendt når intervieweren taler.

De skadede unge

Første spørgsmål, er en omformulering af den indledende præsentation, der kommer til at lyde således:

I: "hvorfor er de så skadede de unge at de ikke kan have glæde af den hjælp de jo får?"

Dette spørgsmål sætter dagsordenen på en måde, der gør de to grupper af unge til omdrejningspunkt for interviewet. Det er samtidig et spørgsmål der er svært at svare på, eller i hvertfald kræver et længere svar.

Bouchet indleder sit svar med følgende 'handlingsprojektion': "Hvis man skal komme med en forklaring, så er det en længere historie, men..."

Hermed siger han, at han vil komme tilbage til spørgsmålet senere. Konjunktionen "men" i forbindelse med en handlingsprojektion, indikerer at der skal mere til at besvare interviewerens spørgsmål

dre den sociale praksis, er at samfundet skal gå bort fra at betragte de kriminelle unge i Vollsmose som på vej til at blive tabt, og i stedet betragte dem som allerede værende tabt. Hans kritik går hovedsagligt på at behandlersystemet ikke virker.

end det Bouchet vælger at svare i første omgang. Herved kan Bouchet tillade sig at komme med en påstand, som han ikke umiddelbart underbygger. Men det betyder også at han ikke behøver at relatere sit svar direkte til interviewerens spørgsmål. Det gør han da heller ikke. I stedet vælger han at fremkomme med endnu en af konklusionerne fra rapporten:

B: "...man påstår de er ikke tabt de er på vej til at blive tabt. DE ER IKKE PÅ VEJ, DET ER DET DER ER PROBLEMET SÅ DET ER EN FEJLVURDERING og når man vurderer forkert så kommer man med de forkerte metoder det er det der er det største problem..."

De som er tabt, eller er på vej til at blive tabt, er de skadede unge som intervieweren refererede til i introduktionen. Hvem der vurderer forkert, når de ser de unge kun som værende på vej til at være tabt, er det derimod langt sværere at læse ud af teksten. Med sit svar har Bouchet flyttet fokus fra de unge og over på nogle som vurderer forkert. Fra at se på de unge som skabere af problemet, fokuseres der nu også på andre, lad os kalde dem positioner, der skaber problemer.

Den generaliserede subjektposition som ideologi

Bouchet siger at "man" påstår de unge ikke er tabt, "man" vurderer forkert og "man" kommer med de forkerte metoder. Pronominet "man" dækker over en generel subjektposition. Denne subjektposition er kilde til det største problem i forhold til at de unge er skadede.

Selvom Bouchet ikke præciserer subjektpositionen "man" nærmere i første omgang, har han overtaget den interaktionelle kontrol i interviewet. Hans svar på interviewerens spørgsmål er en dispræfereret respons; svaret kan betragtes som et 'ikke svar'. I stedet for at svare på spørgsmålet flytter han dagsordenen, og har dermed overtaget den interaktionelle kontrol i interviewet. Intervieweren argumenterer for at de unge, på et tidspunkt, må have været til at rede; hun siger:

I: "Ja men på et eller andet tidspunkt var det vel kun lige ved at de var ved at være tabt."

Til det producerer Bouchet endnu en dispræfereret respons. Også denne gang i forbindelse med konjunktionen "men":

B: "Jaaa, men jaa men jeg tror faktisk at man ikke at det er ikke nøjagtigt det jeg har undersøgt altså, men..."

Denne gang er det ikke for at flytte dagsordenen, men for at udtrykke et forbehold for det han nu skal til at sige. Bouchet er tilsyneladende ikke interesseret i at hænge nogle bestemte personer ud. Ikke desto mindre får han nævnt jordemødre, sundhedsplejen og børnehavepædagogerne som mulige eksempler på, hvem "man" kan være. Samtidig roser han dem, hver for sig, for at gøre deres arbejde godt. Men netop det at de arbejder hver for sig, ser Bouchet som en kilde til problemet. Han foreslår at de forskellige institutioner arbejder mere sammen, men for at dette skal lade sig gøre, må man gøre op med ideologien:

B: "...i Danmark har man et fantastisk socialnetværk et socialt system men der et eller andet der falder i hullerne fordi man samarbejder ikke nok og fordi ideologien tankegangen om at man ikke skal sende dem i suppedasen men faktisk man lader dem falde fordi man tør ikke sige det er galt men sende et signal: samarbejde omkring det."

Fordi de forskellige sociale instanser ikke arbejder sammen, opstår der ifølge Bouchet nogle huller i netværket, som gør at børn og unge der er på vej til at blive tabt ikke samles op. Ved at indføre ideologibegrebet, undgår Bouchet at modsige sig selv ved på den ene side at betragte subjektpositionen "man" som nogle der ikke gør deres arbejde ordentligt, og på den anden side at være nogle der gør deres arbejde godt. "Man" er ifølge Bouchet styret af en ideologi, og kan således ikke gøre for at "man" ikke gør sit arbejde ordentligt. Ideologien er at "man" i vores danske samfund ikke stigmatiserer individer som sociale tabere, fordi "man" mener at det dermed kan medvirke til at fastholde dem i den position.

I stedet for at analysere ideologien og se denne som et problem, fokuserer Bouchet igen på subjektpositionen "man". Han har på

nuværende tidspunkt ikke intentioner om at gå videre med sin ideologikritik. Han afslutter sin tur med den førnævnte opfordring til samarbejde og bliver således ikke afbrudt af interviewereren. Vi kan altså på dette tidspunkt ikke beskyldte interviewereren for at styre Bouchet væk fra at fortsætte sin ideologikritik. Men man kan, som vi vil se i den følgende sekvens, beskyldte hende for at bremse analysen ved igen at koncentrere fokus om de unge i Vollsmose:

I: "Men man har jo. Den kommune vi taler om hvor de unge har så store problemer nogen grupper af unge har så store problemer det er Odense kommune og kommunen har indset det og de har jo bedt dig om at lave en rapport og undersøge to specifikke grupper dem der er mest problemer med og det er dem du i rapporten kalder araberdrengene og tøserne som er nogen danske piger som har problemer vi skal lige prøve at se et klip hvor vi rider op hvad det er for grupper vi tale om her:"

Efter denne introduktion kommer der et filmklip, hvor de to grupper af unge som Bouchet har beskæftiget sig med i rapporten beskrives. Pigerne kaldes denne gang "vildkatte" og drengene kaldes "ulve". Begge betegnelser er hentet fra Bouchets rapport. Interviewet har nu bevæget sig tilbage til at se symptomet som et problem. Spørgsmålet som interviewereren stiller Bouchet efter klippet går på de to grupper og hvad de har til fælles. Til det svarer Bouchet:

B: "Øhh de er ikke blevet opdraget simpelthen altså"

Intervieweren har igen overtaget den interaktionelle kontrol: På grund af klippet med beskrivelsen af de to grupper af unge og interviewerens spørgsmål til, hvad de to grupper har til fælles, tvinges Bouchet til igen at fokusere på symptomet.

I den næste sekvens tager Bouchet udgangspunkt i de unge igen, og han bevæger sig på ny ud i en kritik af en postuleret samfundsideologi. Forinden trækker han på en psykologisk disciplin ved at fokusere på de unges dårlige opvækst og dårlige familiemæssige baggrund. Men udover at se på dis-

kursen om den gode familie, trækker Bouchet også på en national diskurs. Dermed er det altså også på grund af at drengene (ulvene) og deres familier kommer fra en anden kultur, at de opfører sig som de gør. Den samfundsideologi han kritiserer nu, er den politiske korrekthed i forhold til indvandrere:

B: "...forældrene de er svage de er de er sociale tilfælde selv de var det sådan set inden de kom til Danmark så vidt man kan se og det bliver yderligere understreget fordi man man er bange for at stemple dem også de er sikkert stødt på en masse mennesker i systemet som tænker jamen de er udlændinge så vi kan ikke fjerne børn og hvad vil det betyde og det er måske racistisk og gøre det og sådan og det er sådan set sundt og det er godt nok altså i Danmark man har en god vilje, men den gode vilje den munder ud i netop det modsatte hvis man ikke tænker på netop målet og kigge på sammenhængen for at se på de konsekvenser af de handlinger man foretager man er så bange for at ramme individet eller for at gøre noget forkert at man faktisk ikke gør noget som helst hvis man skulle opføre sig sådan når man skulle lave mad så fik vi ikke spist."

Den samfundsideologi Bouchet kritiserer i ovenstående citat, er som han ser den både god og dårlig. På den ene side er det udtryk for gode intentioner, når vi i Danmark, fra officielt hold, ikke ønsker at hænge folk ud, fordi de er udlændinge. Men netop den 'positive' afgrænsning af udlændinge, som bygger på lutter gode intentioner, ender med at blive en negativ afgrænsning, fordi man i Danmark ikke får hjulpet de børn af indvandrere som trænger til hjælp.

Der ligger altså både positive og negative dimensioner i begrebet magt (her forstået som legitimeringen af fastholdelse af de unge på baggrund af at se dem som værende tabt), ligeledes ligger der både positive og negative dimensioner i begrebet frihed. Det Bouchet kritiserer, er at ideologien om den personlige frihed bygger på en illusion, men ideologien gør at man ikke kan handle. Igen tager Bouchet tilløb til en social kritik af ideologier, men igen stopper han på halvvejen. Han får ikke lavet den historisk konkrete analyse af, hvordan ideologier konstrueres, så

man får mulighed for at gøre op med dem. Og igen bliver han af interviewerens ledt tilbage til en analyse af symptomet, nemlig de problematiske unge i Vollsmose.

Intervieweren beder ikke Bouchet om at uddybe sin ideologikritik. I hendes næste spørgsmål får man det indtryk, at hun slet ikke har hørt hvad Bouchet lige har sagt, men kun har øje for sin interviewguide. Hun indleder sit næste spørgsmål med konjunktionen "men" som om der skulle være en sammenhæng med det Bouchet lige har sagt og det hun vil spørge om. Det er der bare ikke. Hvis man kan tale om at konjunktionen skal binde hendes kommende spørgsmål sammen med noget tidligere sagt, er det hendes tidligere spørgsmål som gik på forskellen mellem de to grupper af unge. Således spørger hun nu:

I: "Men hvordan kan det så være at de reagerer så forskelligt de to grupper. Fordi pigerne de bliver selvdestruktive de bliver narkomaner de bliver prostituerede drengene de bliver meget aggressive har et voldsomt had som de viser og bruger."

Hvis man betragter interviewet som en samtale, må man konstatere at samtalen er brudt sammen på nuværende tidspunkt.

Intervieweren og Bouchet taler om vidt forskellige ting. De fokuserer på forskellige niveauer i problemet. Hvor Bouchet taler om de samfundsmæssige strukturer som medskaber af de problemer de unge har, taler interviewer om de unge som problemet i sig selv. Intervieweren sætter nogle negativt ladede betegnelser på de to grupper af unge.

Pigerne er selvdestruktive narkoludere og drengene er aggressive bøller der hader...ja, hvem er det de hader? Det spørgsmål bliver ikke besvaret, men man kan sige at interviewer og Bouchet adskiller sig på et centralt punkt, idet Bouchet forsøger at tegne billedet således at de samfundsmæssige strukturer er et problem for de unge i modsætning til interviewer der designer sine spørgsmål sådan at man *à priori* ser de unge som et problem for samfundet.

Det fremmede som modideologi

Drengenes problemer opstår i mødet med den danske kultur, men i denne sammenhæng ser Bouchet ikke den danske kultur som proble-

matisk. Om den kultur drengene kommer fra, siger han derimod følgende:

B: "...disse drenge de har øhh de har lært nogen enkelte mål nogen værdier nogen grundlæggende værdier som er at man skal blive til noget de kommer fra et samfund hvor hvor man skal vise at man kan noget at man øhh at man har nogen mandlige værdier og det er manden der skal gøre det og man skal vise at man kan og de oplever mange gange alle de forskellige tiltag som øhh de bliver konfronteret med som en bremse og så bliver de endnu mere aggressive..."

Bouchet er i færd med at forklare problemerne ud fra en national diskurs. Han taler ind i en ideologi om det forestillede fællesskab, som kan beskrives som det at være dansk. Men han taler også ind i en diskurs om lighed mellem kønnene. I Danmark brøster vi os af at have ligeberettigelse og går man ind for eller praktiserer mandschauvinisme, så er man galt afmarcheret. I ovenstående sekvens får Bouchet tegnet et billede af drengene som både fremmede og mandschauvinister. Det er nu ikke længere det danske samfund med dets ideologier der er årsag til problemet, men drengene og den kultur som de er skabt af der skaber problemer såvel for dem selv, men så sandelig også for det danske samfund.

Bouchet er nu gået helt væk fra den ideologikritiske linie han lagde ud med i begyndelsen. Og han har tillige ikke øje for at han taler ind i og på baggrund af den selvsamme ideologi, som han før var på vej til at kritisere. Hans fremgangsmåde på nuværende tidspunkt er at stille drengenes tankegang op som en modideologi til ideologien i den danske tankegang. Dette er en konstrueret antagonisme, hvor der er lagt op til at den ene ideologi sejrer og den anden elimineres. Men i denne antagonistiske konstruktion ser det ud som om problemet kan løses uden at man tænker over, forstår eller forklarer ideologierne. En sådan antagonistisk konstruktion er let at begribe for seerne – det gode sejrer over det onde. Men konstruktionen får samtidig den konsekvens at seerne ikke kommer i besiddelse af de værktøjer der skal til for at forstå og forklare de to ideologier i den antagonistiske konstruktion. Den danske tankegang, som ideologi, sejrer så at sige uden kamp, men den

forandres ikke. Tværtimod styrkes den og årsagen til problemerne med den.

Odense kommune

Bouchet taler mest om drengene, selv om interviewerens spørgsmål gik på begge grupper. I sit næste spørgsmål forsøger intervieweren at spore interviewet ind på pigernes situation. Det lykkes også umiddelbart at få Bouchet til at sige et par ord om pigerne. Blandt andet siger han at de er ude af stand til at varetage deres egen hverdagssituation og at de totalt mangler selvværd. Men det er helt tydeligt drengene der fylder mest i interviewet. Og det er også dem der fylder mest i medierne generelt. Intervieweren spørger så, om det også er drengene der får mest opmærksomhed fra det offentlige:

I: "men betyder det også at der fra det offentlige er mere fokus på drengene at der rent faktisk bliver brugt flere kræfter på dem end på at redde pigerne"

B: "nej altså Odense kommune øøhh er øhh en altså jeg synes de skal have ros altså det mener jeg virkelig og så vel for hvad de gør og for at de tør øhhh prøve og se vi kan ikke gøre noget hvad så prøv og øhh få det diskuteret og undersøgt det her og de gør virkelig meget for pigerne og de gør det også for drengene."

Svaret er en uopfordret ros til Odense kommune, såvel for hvad de gør for drengene som for pigerne. Bouchets svar er en dispræfereret respons, idet han indleder med at svare på noget som der slet ikke spørges til. Han er så ivrig for at gå i forsvar for Odense kommune at han ikke kan vente til intervieweren er færdig med at stille sit spørgsmål. Forsvaret for Odense kommune kommer desuden på et tidspunkt, hvor kommunen slet ikke er under angreb fra intervieweren. Hun antyder blot at offentligheden måske har været mere opmærksomme på drengene end på pigerne. Bouchet oversætter det straks som om intervieweren mener at offentligheden er Odense kommune og at Odense kommune derfor har handlet forkert. Som Bouchet stiller det op, er Odense kommune ikke en del af den offentlighed som er problematisk, de er tværtimod nogle som tør at diskutere problemerne. Det er mere resten af offentlig-

heden, bestående af medierne og det danske samfund, som er problematisk.

Men i sin iver for at bortlede opmærksomheden fra Odense kommune, opnår Bouchet det modsatte. Hvis man som seer af "Profilen" ikke har overvejet Odense kommunes rolle i Vollsroseproblemet før, så gør man det nu. Og når Bouchet uopfordret går i breschen for kommunen, tyder det på at der kunne være et problem i forhold til kommunens arbejde, og at Bouchet ved det.

Jagten på høje seertal

Ved at betegne det som problematisk at medierne og det danske samfund er homogent, bevæger Bouchet sig igen ud i en ideologikritik. Men på nuværende tidspunkt er hans udfoldelsesmuligheder i en analyse af de sammensatte sammenhænge begrænset af at han har afskåret sig fra at kritisere alt, hvad der har med Odense kommune at gøre. På dette tidspunkt ville det være interessant, hvis intervieweren gik Bouchet på klingen i forhold til hans syn på Odense kommune. Det gør hun imidlertid ikke, fordi en sådan diskussion ville have svært ved at holde på programmets seere, de ville komme til at kede sig. I stedet gentages mønstret fra før: Bouchet er på vej ud i en ideologikritik og intervieweren trækker ham tilbage til en diskussion af symptomerne. Denne gang gør hun det på en måde som er et brud på almindelig høflighed i samtaler. Hun afbryder ham ved at gøre hans sætning færdig. Men ikke nok med det, så kommer den sætning hun får konstrueret med sit bidrag til at fremstå som det rene vrøvl.

Dette er igen et eksempel på at intervieweren slet ikke er interesseret i at følge op på det Bouchet siger, men blot er interesseret i at følge sin egen interviewguide. Hendes afbrydelse af Bouchet skyldes at interviewguiden (eller producerens stemme i øresneglen) fortæller hende at det er tid for endnu et klip fra en tidligere TV-reportage. Ligesom det gjorde sig gældende for det forrige klip, er dette klip heller ikke en naturlig følge af det Bouchet talte om lige inden han blev afbrudt.

Det intervieweren gør med sin tur, er for det første at hun affærdiger Bouchet på en temmelig uhøflig måde. Det næste hun gør, er at foretage et kvantespring i forhold til fokus i samtalen. I Bouchets tur før har fokus været

på offentlighedens, mediernes og det danske samfunds rolle i problemet. Pludselig og uden forsøg på at lave en glidende overgang, retter interviewerens fokus over på det "ulvene" gør. Bouchet er i færd med en ideologikritik, men bliver brutalt hevet tilbage til at beskæftige sig med det sensationelle i symptomet. Fordi det er det seerne vil have.

Det følgende er en transkriberet gengivelse af klippet:

Journalist: de seneste fem år har Odense haft store problemer med bander fra Vollsmose-området. Det første virkelig synlige problem var den såkaldte Klingenbergbande opkaldt efter den gade hvor de huserede meget i begyndelsen sagesløse forbipasserende blev ofre for umotiveret vold en af dem fortalte sin historie i TV-avisen:

Offer: "uden øhh at sige noget eller gøre noget som helst slår han mig i hovedet og der starter det så, jeg får så det første slag i hovedet og dernæst et spark i skridtet øhh vedkommende baldrer så en flaske i nakken på mig og jager den op i hovedet på mig til sidst".

Journalist: Men det er ikke kun beboerne der er utrygge i Vollsmose i aftentimerne er det næsten umuligt at få en taxi derud i området chaufførerne er bange for problemer og politiet har flere gange fået skåret dækkene på patruljevognene i stykker når de har været nødt til at forlade vognene bag overfaldene og chikanen står der tilsyneladende to grupperinger en tyrkisk-dansk bestående af stofmisbrugere der har brug for hurtige penge og så en palæstinensisk-arabisk der blot vil manifestere sig som de stærke i området. Det var også unge med tilknytning til den hårde kerne der stod bag drabet på den tidligere topbokser Rashid Lawall, ved en efterfølgende retssag i Århus kom det til skyderier og gadekampe mellem unge palæstinensere fra Vollsmose-miljøet og århusianske Lawallstøtter.

Det billede man får af drengene fra filmklippet er ikke positivt. Hvis man som seer har haft svært ved at følge Bouchets artikuleringer om at se det danske samfund som aktiv medspiller i konstitueringen af problemet, så bliver det endnu sværere nu efter at man er blevet konfronteret med ovenstående klip.

Klippet konstruerer en antagonisme mellem drengene og det danske samfund. Det danske samfund er repræsenteret ved taxichauffører, politi, en uskyldig dansk medborger og den nu afdøde topbokser, Rashid Lawall. Alle disse repræsentanter er ofre for drengenes aggressioner.

Klippet demonstrerer en meget ensidig fokusering på problemet: Drengene er de aktive aggressive mens det danske samfund er de passive ofre. Efter at have set sådan et indklip, bliver det vanskeligt for seerne at mønstre en forståelse for at man skal se på hvordan problemet er konstitueret socialt, og at det danske samfund derfor er aktivt medspillende.

Adfærdsregulering som løsningsmodel

Klippet har flyttet den interaktionelle kontrol i interviewet over til interviewerens. Dagsordenen er igen en diskussion af symptomet i stedet for en afdækning af de sammensatte sammenhænge der konstituerer og er konstituerende for problemet.

Ved at indføre en socialpsykologisk diskurs om angst i sin næste tur, forsøger Bouchet at rette op på klippets ensidige skildring af drengene som værende udelukkende onde:

B: hvordan påvirker alle de voldsfilm vi ser i fjernsynet jeg tror faktisk at øhh de vil gerne føle magt disse mennesker det er jo mindre man har øhh i hovedet og jo mindre man er åbne overfor andre mennesker jo mere enkelt mål man har for sig selv og det de gerne vil føle det er en vis form for magt og de leger de leger med politiet de leger med det hele for at virke for at vise at de kan det og hvis der ikke er alternative forbilleder til de andre unge hvor det lykkes at få et arbejde hvor det lykkes at blive godt modtaget hvor folk smiler til en på gaden når man bliver mødt og alle disse positive oplevelser man kan have at man føler sig velkommen at man kan se en vej en fremtid for sig selv jamen så bliver man altså øhh øhh enten angst...

Bouchet skildrer her de unge som nogle stakler der er blevet onde, fordi de ikke har haft anledning til at føle sig velkomne i samfundet. Men denne skildring ændrer ikke ved det faktum at det er de unge kriminelle som er de onde. Som seer vil man følgelig generere den holdning at det er klart at det danske

samfund ikke byder de kriminelle unge velkommen i samfundet, når de opfører sig som man jo lige har set at de gør.

Intervieweren følger op på Bouchets tur ved at få ham til at uddybe, hvad han mener med at drengene føler angst. Bouchet kommer herefter med en uddybende forklaring hvor han forklarer forskellen på angstfølelse og skyldfølelse. Men han bevæger sig hele tiden på et ensidigt plan, hvor det kun er drengene og pigerne der er noget i vejen med, og dette lukker af for en forståelse for hvordan drengenes problematiske identiteter er konstrueret, såvel i deres problematiske familieforhold og i det danske samfund generelt. Intervieweren drejer i det følgende samtalen over på at diskutere identitetsskabelse. Intervieweren spørger således:

I: "men noget af det du fokuserer meget på i bogen og siger er vigtigt at tage afsæt i det er de unges identitet eller mangel på samme hvorfor er det så vigtigt at studere den nærmere og lære den at kende"

B: "jeg mener atøhh at man er nødt til at kigge på det for at se hvordan man kan genforhandle en identitet og derfor (hvad mener du med at genforhandle) genforhandle det vil sige øhh lad os sige for eksempel at du som journalist lige pludselig der sker et eller andet øhh øhh Tv er lukket eller øhh der sker et uheld i familien de ting du har brugt eller mennesker du har brugt til at spejle dig i for at blive hvad du er du er nødt til at finde en anden løsning altså hvad sker der nu nu har jeg ikke mit arbejde nu er måske min søn død eller ovenikøbet folk anklager mig for noget som jeg ikke har gjort og mit ry nå... man genforhandler det gør man jo altså det sker nu engang og her øh det handler om at tilbyde dem en mulighed for at sige det her det dur ikke det vil vi ikke have, men du kan få noget hvor nogen af de værdier som vi har forstået du kan bygge på [...]så det vil sige man skal forstå hvad det er for nogle grundpæle man kan bygge på og så sige der har du den type mulighed for eksempel du kan prøve kræfterne ved at spille fodbold og være god til det men du skal sandelig ikke være en"

I: "men gør man ikke det i dag tager man ikke afsæt i det de unge er"

Fokus er nu helt og holdent på hvordan man helbreder nogle unge, der tydeligvis er noget i vejen med. De unge er problemet og de skal rettes til efter det eksisterende samfund ved hjælp af adfærdsregulering. Før havde Bouchet øje for at der er nogle problemer i de ideologier vores danske samfund bygger på, men ved at indføre begreber som angst, skyld og identitet og relatere dem udelukkende til de unge, har Bouchet lukket diskussionen ved at fastslå at det er inde i de unges hoveder problemet opstår. Og når han taler om at åbne muligheden for at de unge kan genforhandle deres identitet, er det en forhandling som kun kan have en udvej, nemlig at de unge lærer at indordne sig under samfundets regler.

Bouchet har før i interviewet været inde på de problematiske familiemæssige forhold de unge lever under. Han har været inde på at behandlersystemet skulle have sat ind så snart de kunne se at det var ved at gå galt i familierne. Dette er et af hans kritikpunkter i forhold til behandlersystemet. Men efter klipet har dagsordenen ændret sig til at handle om adfærdsregulering af de unge. Dette er helt klart en symptomløsning, men på den måde kan man måske få afrettet nogle få, men man får ikke gjort op med de sociale relationer der producerer problemet. Denne symptomløsning står i skarp kontrast til den ideologikritik Bouchet lancerede i indledningen hvor han, omend perifert, var inde på at der er nogle forhold i det danske samfund, der er med til at konstituere problemet. Det Bouchet kritiserer ved samfundet nu er, at han ikke mener at man sørger for at gå hårdt nok til værks i forhold til at rette de problematiske unge ind efter samfundets normer. Han har således ikke fokus på at de selvsamme normer er produkter af de ideologier, som han kritiserede i indledningen af interviewet.

Situationen i interviewet har altså gennemgået en forandringsproces der kort kan beskrives på følgende måde: Indledningsvis introducerer intervieweren problemet med udgangspunkt i et dansk samfund, der trods god vilje ikke formår at rette op på nogle i forvejen skadede unge. Bouchet går op imod denne præsentation ved at sige at det danske samfund er med til at skabe disse skadede unge ved ikke at gribe ind i tide med en målrettet familierådgivning. Dette er den første

samfundskritik fra Bouchet. Det næste der sker, er at interviewet spores ind på at vise hvordan de skadede unge handler i samfundet. Dette forklarer Bouchet ud fra nogle socialpsykologiske termer der tager udgangspunkt i at de unge er skadede. Dette åbner for endnu en samfundskritik, men denne adskiller sig fra den forrige ved at den ikke længere kritiserer samfundets rolle som medspiller i konstruktionen af skadede unge, men kun som medspiller i forhold til hvordan man kurerer disse unge ved hjælp af adfærdsregulering.

Vi har nu en situation hvor samfundets rolle ses dikotomisk mellem på den ene side at skulle spille forstående og på den anden side at spille hård og sætte grænser. Men ligegyldigt hvilken side man vælger i dikotomien, kommer man ikke uden om at det er de unge der er noget i vejen med og det er det eksisterende samfund med dets ideologier de unge skal rettes ind efter.

Det næste der sker i interviewet, er at Bouchet og interviewereren konstruerer en antagonisme mellem to positioner. Bouchet taler fra en position der går ind for en fast hånd over for de unge, hvorimod interviewereren trækker lidt i den anden retning.

I sit svar på interviewerens forrige spørgsmål, markerer Bouchet sin position i dikotomien:

B: "jo jo man forsøger der er virkelig mange gode forsøg og hele systemet kommer med en masse gode forsøg men øhh der er en ideologi bag ved der gør at det er ret vanskeligt fordi de værste af dem er beskrevet som om de ikke var og det vil sige at man lader dem være blandt de øhh øhh dem som er på vej og det ødelægger muligheden for at øhh at øhh de unge som kunne genforhandle identitet på en ordentlig måde, nemmere måde de bliver forhindret i det fordi man fokuserer for meget på dem her og de fokuserer som forbi- lede og de og de leverer en alternativ altså bande hvor man kan føle sig stærk hvor man kan være nyttig hvor det fungerer og man bliver gode venner og alt det her øhh og det og det gør det meget vanskeligt og der er en ting mere der er at det der jeg kalder en bamseideologi der gør at man tør ikke rigtigt at tage fat i øhh pro fordi man mener at når man er børn jamen så skal man vise forståelse jeg tror faktisk at den ideologi den har man ikke

kun i sådan en situation man har det også i mange private hjem ..."

Ligesom før da Bouchet talte om ideologi indleder han med at rose systemet for at komme med en masse gode ideer og ligesom før affærdiger han disse gode ideer med at de alligevel ikke nytter, fordi de er udslag af en ideologi der handlingslammer systemet. Men Bouchet kommer stadig ikke i gang med en konkret historisk analyse af, hvordan ideologien er konstitueret af og konstituerende for systemet. På den måde Bouchet bruger ideologibegrebet i sin retorik fungerer det som en blot og bar repressiv omklamring af modpositionen – 'godt nok er de dumme men de kan ikke selv gøre for det'. Bouchet lancerer begrebet bamseideologi som noget modpositionen er underlagt, ikke ham selv og den position han repræsenterer. Bouchet er nemlig franskmænd og kan derfor stille sig på sidelinien som observant.

Intervieweren går imod Bouchets definition på bamseideologien og definerer den med nogle andre ord:

I: "men det er vel det der har været en af grundfilosofierne og tankerne i det danske system at hvis man rækker hånden ud og viser kærlighed og respekt at det er den måde vi skal nå ind til folk på"

Intervieweren oversætter Bouchets begreb bamseideologi til grundfilosofi. Denne grundfilosofi forbinder hun med nogle positivt ladede ord som kærlighed og respekt. Men den grundfilosofi tror Bouchet ikke kan fungere i dag:

B: "ja det kunne måske fungere i et samfund som var nogenlunde homogent hvor man havde kun en TV-kanal og en præst og og ja men altså for 50 år siden ikke i dag"

Bouchet har på nuværende tidspunkt indirekte sagt at det ikke nytter at vise kærlighed og respekt og at det ikke nytter at prøve at nå ind til folk. En filosofi der bygger på det grundlag har ifølge ham spillet fallit i vores moderne samfund. Dette må betegnes som et temmeligt hårdt standpunkt, og han forsøger da også at trække i land i sin næste tur:

B: "...det som er det positive i det danske socialsystem det er netop at man vil gerne være venlige og forstående for dem som er tabere det er guld værd og det skal vi sandelig bevare men for at det kan øhh det kan leve op til øhh det de det målet man har så er man nødt til at se tingene i øjnene og altså beskrive dem som de er i stedet for at altid beskrive det som om det ikke var så slemt det er meget vigtigt tror jeg."

Bouchet forsøger at sætte sig mellem to stole i en antagonisme han selv har konstrueret. Han siger på den ene side at det er guld værd at man er venlige og forstående. På den anden side kan det først fungere, når vi har fået sat alle de uregerlige elementer på plads, og det gør man på følgende måde:

B: "...det nytter ikke noget at definere disse unge som værende øhh de trænger bare til en hånd hvor faktisk det er hele deres tankegang der skal bearbejdes de skal simpelthen opdrages og forsøge at forstå hvad er vore værdier og hvad er det for principper vi arbejder ud fra"

Det Bouchet mangler at forklare, er hvad det er for nogle principper vi arbejder ud fra, eller nærmere hvordan disse principper og værdier er konstitueret i social interaktion. Bouchet undlader at beskæftige sig med en historisk konkret analyse af de ideologier som han selv tidligere lancerede som problematiske, herved fortsætter de med at være ideologier.

Bouchet artikulerer en diskurs om identitetsskabelse hos de kriminelle unge. Det vil sige han beskæftiger sig med hvordan deres identitet er lige nu, ikke hvordan den er skabt i social interaktion med det omkringliggende samfund i løbet af deres opvækst. I det følgende citat kan man se hvordan Bouchet igen trækker på en socialpsykologisk diskurs for at diagnosticere de unge som værende syge i hovederne.

Men det skal her siges at det ikke kun er Bouchet der konstruerer et ensidigt billede af problemet. Han er hjulpet godt på vej af journalistens spørgsmål og den diskursive praksis i 'Profilen' generelt. Billedet af de unge som syge i hovedet og det danske samfund som tålmodigt og hjælpsomt, bliver yderligere understreget i interviewerens næste spørgsmål:

I: "ja for ihvertfald selvom man kan sige der er blevet gjort meget for dem der er blevet brugt mange penge for dem så har de aldrig opfattet det som hjælp"

Ikke alene har det danske samfund ("man") udvist stor tålmodighed og hjælpsomhed, men man har også brugt mange penge. Og lige lidt hjælper det. Hvis man skal gætte på hvordan sådan en udtalelse bliver modtaget af seerne, må det være at det er på tide at denne tålmodighed hører op. Og da specielt hvis det er skattepengene der går til absolut ingenting.

Når man ser på interviewerens næste tur, er det tilsyneladende også det Odense kommune har fået ud af Bouchets rapport:

I: "men det kan være de grænser bliver sat nu for man kan sige at borgmesteren i Odense har med afsæt i din rapport sagt nu at de unge tabere skal i lukket institution"

Ovenstående citat er et eksempel på hvordan diskursiv praksis kan have indflydelse på social praksis.

Social praksis

Bouchet har på nuværende tidspunkt flyttet dagsordenen fra først at se de unge som problemet, til at betragte subjektpositionen "man" til at være problemet, for til sidst at se ideologien som problemet. Det han gør på den måde, er at foretage en diskursanalyse, hvor han i stedet for kun at fokusere på symptomet (de kriminelle unge i Vollsmose), ser på de sammensatte sammenhænge som er konstituerende for og konstitueret af problemet. Det ville have været interessant, ud fra et diskursanalytisk perspektiv, hvis Bouchet var fortsat med sin analyse og gik videre med at afdække de magtkampe, der er konstituerende for og konstituerer den ideologi han kritiserer. Det gør han imidlertid ikke. Derimod afslutter han sin tur med en opfordring til subjektpositionen "man" om at samarbejde omkring problemet.

Vi ved idag at der er sket mere end at de unge tabere er sat i lukket institution. Vi ved for eksempel at der er blevet udvist en 23 årig mand fra Vollsmose som er født og opvokset i Danmark. Vi ved også at denne advarsel måske har ført til en voldsom bølge

af vold og hærværk på Nørrebro i København.

Udvisningen skete på baggrund af en strammere kurs overfor kriminelle andengenerationsindvandrere. Denne kurs er legitimeret helt oppe fra statsministerniveau. Men den kommer ikke af ingenting. Den kommer blandt andet på baggrund af "videnskabelige" rapporter, som den Bouchet har skrevet for Odense kommune.

Den ændring af social praksis som Bouchet efterlyser, er at de samfundsmæssige institutioner der arbejder med de kriminelle unge skal holde op med at betragte de kriminelle unge i Vollsmose som nogen man kan nøjes med at række en hånd, til at de derfra kan klare sig selv; altså yde en art hjælp til selvhjælp. Bouchet kritiserer at samfundet betragter de unges identitet som noget de kan bygge videre på i forhold til at de kan socialiseres på positiv vis. I stedet mener han at der skal tages anderledes håndfast fat på de unge. De skal fastholdes og deres identitet skal bygges op helt fra bunden. Som et eksempel på en metode nævner han senere i interviewet psykiatrisk behandling. Bouchet stiller en antagonisme op mellem de som taler for at man blot skal række de kriminelle unge en hånd og de som mener at man skal gå anderledes håndfast til værks. Bouchet positionerer sig ud fra et rationale der går på at man skal adfærdsregulere de unge. Han bygger sin argumentation op på grundlag af en diskurs om at de unge er psykisk syge.

Den ideologi Bouchet kritiserer i interviewet, er det han kalder bamseideologien. Men bamseideologien bliver i hans kritik til en definition på modpositionen. Men hvis Bouchet er interesseret i at gøre op med den ideologi der skaber problemerne, er han nødt til at afdække de sociale relationer og strukturer der konstituerer den. Det gør han ikke,

men nøjes med at fortælle om dens negative virkninger. Begrebet 'bamseideologi' bliver således blot og bar en betegnelse af modpositionen til den faste pædagogiske hånd som han foreslår. Bouchet ser tilsyneladende ikke sig selv som medspiller i konstitueringen af denne bamseideologi, og han ser heller ikke sig selv som påvirket af den.

Det mener vi imidlertid at han er. Den bamseideologi han taler om, er en del af den nyliberale ideologi. Det kan godt være at Bouchet taler imod denne nyliberale ideologi, men han handler ud fra den alligevel. Den nyliberale ideologi indeholder en individualiseringsdiskurs der kort fortalt går ud på at det enkelte individ ses som individualiseret. Det er således tabu at sige at det er samfundets skyld. Skylden, hvis det går galt, kan kun placeres hos individet. Det er netop det der sker i interviewet. Både Bouchet og interviewer ser næsten kun på problemet som om det er et problem der er skabt af de unge selv.

Bouchet får ikke afdækket bamseideologiens sammenhæng med den nyliberale diskurs og får dermed heller ikke afdækket sin egen rolle i problemet. Hans egen rolle i problemet kan kort sættes op således: Når Bouchet kritiserer den nyliberale diskurs, gør han det ved at definere bamseideologien i relation til noget som ikke er bamseideologi. Den ideologi, som ikke er bamseideologi, er en opstramning af konsekvenspædagogikken, en ideologi der falder i tråd med den anden store ideologi i vores samfund, nemlig den som er repræsenteret af det ny højre (den yderste højrefløj, defineret som positioner der går ind for hårdere straffe og anden konsekvenspædagogik). Alternativet til den nyliberale diskurs er således dette nye højre.